

Help je vogel de rui door

Deze adalpapagai krijgt weer
nieuwe veertjes op zijn kop
na een stevige rui.

De gezondheid van een kromsnavel staat of valt met een goed, glanzend en gelijkmatig verenpak. Van tijd tot tijd verandert er wat aan de jas van jouw kromsnavel. Wat is de rui bij parkieten en papegaaien nu precies? Wanneer ruit een vogel eigenlijk? En hoe kun je jouw gevederde vriend zo prettig mogelijk door de rui heen te helpen? Dier&Vriend geeft antwoord.

De rui is een normaal, elk jaar terugkerend herstel van het verenpak. Een ruiperiode kan bij de ene kromsnavel heel geleidelijk verlopen, bij de andere kan het kort en hevig gaan. Over het algemeen zal je vogel niet al te veel last hebben van de rui, maar het zal altijd merkbaar zijn. Vogels zullen tijdens de ruiperiode veelvuldig slapen; het aanmaken van nieuwe

veertjes kost namelijk veel energie. En ze kunnen soms wat agressiever en bijterig zijn (lees: chagrijnig). Hun weerstand is bovendien stukken minder.

Het begint met de jeugdruï

De eerste rui van parkieten en papegaaien staat gepland na respectievelijk ongeveer drie tot zes maanden; dit is de zogenaamde jeugdruï, ook wel 'donsrui' genoemd. Na deze jeugdruï volgt zes à zeven maanden later de eerste gewone rui. Bij grotere papegaaien valt het vaak niet zo op. Bij hen loopt de rui (met name van de donsveren) eigenlijk het hele jaar door en ongeveer eens per jaar zullen grotere veren, zoals dekveren

en slagpennen, uitvallen. Een nieuwe veer of pen kan vanzelfsprekend pas groeien als de oude veer is uitgevallen.

Oudere papegaaien zullen veer wat minder frequent hun verenpak vernieuwen; dat kan heel goed maar eens per twee jaar voorkomen.

Bij een grasparkietje kan de rui van de ene op de andere dag beginnen en zit zijn kopje vrij snel daarna vol met 'stekeltjes'. Daar kunnen ze flink last van hebben, zoals jeuk.

Kakariki's staan erom bekend dat ze zelfs vaak last hebben van kale plekjes. Zij zien er gedurende de ruiperiode uit alsof ze een of andere enge ziekte onder de leden hebben.

Voer

Tijdens de perioden dat je vogel veren verliest, is het verstandig om de voeding wat aan te passen. Of de vogel nu pellets of zaadvoeding krijgt; dat mag hij tijdens de ruiperiode gewoon blijven eten. Natuurlijk is wat extra groente of fruit altijd goed voor je vogel.

Bij de dierspeciaalzaak kun je speciale vitaminedruppels kopen

Drie soorten veren

Een vogel heeft drie soorten veren: donsveren, dekveren en slagpennen.

die je tijdens de rui kunt geven. Geef de druppeltjes liever niet in het water, want de werking ervan gaat vaak al verloren voordat je vogel ervan heeft gedronken. Beter is het om door het gewone voer een beetje elvoer te mengen waar je wat druppeltjes op laat vallen. De druppels hechten zich makkelijk aan rui voer. Elvoer bevat veel vitamine A, wat de veergroei bevordert. Het bestaat uit hoofdzakelijk dierlijke eiwitten en bevat veel calorieën. Geef het daarom met mate (gedurende rui- en/of broedperiode). Geef je vogel voldoende mogelijkheid om kalk en mineralen op te nemen. Bij de dierspeciaalzaak kun je speciale mineraalblokken aanschaffen.

Temperatuur en luchtvochtigheid

De omgevingstemperatuur is van invloed op hoe jouw vogel

Bloedpen?

'Bloedpen' klinkt erger dan het is. Een bloedpen is een nieuw doorkomende veer die nog in de huls zit.

Naar de dokter?

De rui moet beslist niet verward worden met ernstige veerproblemen, zoals plukken. Als je ziet dat jouw vogels zich kaalplukken, is het verstandig om een vogelarts te raadplegen. Ook als jouw vogel extreem veren verliest en je bloedstolsels in de veerschacht en verdikkingen en insnoeringen aan het begin van de veerschacht ziet, is een bezoek aan een vogelarts vereist. Dit zijn namelijk symptomen van pbfd (snavel- en veerrot), een circovirus dat zeer besmettelijk is.

zich voelt tijdens de rui. Bij zeer warm weer zal hij meer last ondervinden. Zorg ervoor dat de kooi van je vogel niet tegen een radiator of op de vensterbank staat. De warmte vindt dan zijn weg langs of door de kooi, wat de gezondheid van je vogel zeker niet ten goede komt. Verder is een hoge luchtvochtigheid erg belangrijk voor een goede conditie van huid en veren, vooral wanneer je je vogel in de woonkamer houdt. De luchtvochtigheid moet minimaal 50% zijn. Vooral gedurende de wintermaanden, wanneer we flink stoken en minder kunnen luchten, zal de luchtvochtigheid zonder meer moeten worden aangevuld. Het plaatsen van bakjes met water aan de verwarming kan helpen, maar het is veel beter om een luchtbevochtiger aan te schaffen. Er zijn apparaten te koop die de lucht reinigen en bevochtigen.

Douchen

Kleine kromsnavels hebben vaak een badje in hun kooi hangen waarin ze naar believen kunnen badderen. Merk je dat ze dat amper doen, dan is het goed om hen soms even met een plantenspuit te besproeien. Voor een grotere gaai is het verstandig hem zo'n twee keer per week een douche te geven. Tijdens de rui mag het elke dag. Niet alle papegaaien houden van douchen, maar alles is te leren. Probeer je vogel bijvoorbeeld eerst in de kooi te besproeien met

Niet allemaal tegelijk!

Omdat de vogel in de natuur te allen tijde moet kunnen wegvliegen, zullen nooit in een keer alle veren uitvallen.

Deze meyer-papegaai is dadelijk niet in de rui, maar heeft een plukprobleem.

een plantenspuit op nevelstand (met lauw water) en/of neem hem een paar keer mee naar de badkamer zonder hem te besproeien, zodat hij in alle rust aan deze nieuwe ruimte kan wennen. Daarna kun je proberen of hij mee onder de douche wil,

bijvoorbeeld op je arm of hand. Het spreekt voor zich dat het water niet te warm is en de stralen niet te hard. Je merkt snel genoeg hoe de vogel er op reageert: forceer absoluut niets. Vindt hij het eng, probeer hem dan eerst – op zijn inmiddels vaste plekje in de

badkamer – met de plantenspuit te besproeien. Doe dit het liefst overdag, zodat het verenpakje goed de tijd krijgt om te drogen voor de vogel gaat slapen. Een nat verenpak stimuleert overigens het poetsen van de veren. Tegenwoordig zijn er speciale douchezitstokken te koop bij de dierenpeciaalzaak, die je met een zuignap kunt bevestigen aan de douchetegels.

Een stevig bad stimuleert je vogel extra te poetsen.

